

FORTYFIKACJE "WĘGIERSKA GÓRKA" SCHRON "WĘDROWIEC"

Po zajęciu przez wojska niemieckie Czech i Słowacji, podjęto decyzję o budowie fortyfikacji zabezpieczających południową granicę Polski, w tym budowę ryglu obronnego "Węgierska Górka". Prace trwały w okresie lipiec-sierpień 1939 roku. Z zaplanowanych 21 schronów wybudowano w stanie surowym 5: "Waligóra", Włoczęga, "Wędrowiec", "Wąwóz" i "Wyrwidąb". Obsadzone zostały 4 w dniu 30.08.1939r. przez 151 kompanię forteczną w składzie 4 oficerów, 12 podoficerów i 53 żołnierzy, pod dowództwem kpt. Tadeusza Semika. Całością obrony dowodził mjr Kazimierz Czarkowski mając do dyspozycji Batalion KOP "Berezwece", pododdziały Obrony Narodowej z batalionu ON "Żywiec", 151 Baterię Artylerii Górskiej. Łącznie około 1100 oficerów i żołnierzy. Na ten odcinek natarła niemiecka 7 Dywizja Piechoty licząca 17.700 oficerów i żołnierzy ok. 150 dział i 140 ckm.

Schron bojowy "Wędrowiec" - dow. kpt. Tadeusz Semik, zastępca - sierż. Stanisław Raczyński. Załoga liczyła 3 podoficerów i 15 szeregowców. Łącznie 20 żołnierzy. Ciężki betonowy schron bojowy typu „D” uzbrojenie 1 działko ppanc. Boforsa kal. 37 mm, 3 ckm browning wz. 30 kal. 7,92 mm, dwa w strzelnicach, jeden używany na górze schronu. Nie zamontowano kopuły pancernej obserwacyjno-bojowej, jedynie ułożono na schronie worki z piaskiem. Posiadał dwa wyjścia zapasowe, dwie wyrzutnie rakiet oświetlających, 2 zrzutnie granatów, 3 otwory strzeleckie oraz otwory do sygnalizacji optycznej. Agregat prądotwórczy, instalacja wentylacyjna i reflektory nie zostały zamontowane. Schron brał czynny udział w walkach od 2 września 1939r. Z uwagi na brak łączności załoga nie otrzymała rozkazu o wycofaniu się w nocy z 2/3 września. Od ok. 8.30 3 września powstrzymywał samotnie próby przebicia się przez Węgierską Górkę pododdziałów niemieckich.

Skapitulował około godz. 17.00 po wyczerpaniu amunicji. Z jego załogi zginęło 5 żołnierzy. Strzelcy Stanisław Flis i Jan Kulpa polegli w czasie walk nocnych 2/3 września walcząc na górze schronu z worków z piaskiem, sierż. Stanisław Raczyński zginął w czasie ostrzału niemieckich dział ppanc. na górze schronu 3 września, strzelec Antoni Michalski w izbie bojowej działka ppanc. Po poddaniu schronu Niemcy zastrzelili strzelca Jana Tlalkę, przed wymordowaniem reszty załogi uchronił polskich żołnierzy jeden z oficerów niemieckich. Łącznie straty polskie to 12 zabitych i ok. 20 rannych. Straty niemieckie w walkach to około 200 zabitych i 300 rannych.

Zacięta obrona Węgierskiej Górki pozwoliła na wycofanie Grupy Operacyjnej "Bielsko" i zapobiegła rozbiću południowego skrzydła obrony Armii "Kraków". Obrona ta do historii przeszła jako "Westerplatte Południa".

Schemat schronu "Wędrowiec"

zdjęcia: tsw

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)